

Praxe a pokrok

Důraz na praxi má nepochybně své odůvodnění, ale nesmí naprosto převládat. Praxe s sebou nutně nese také nezbytný důraz na rutinu. Praxe bez rutiny je nemyslitelná, ba nemožná. A rutina je někdy velkou překážkou pro „pokrok“, tj. pro nezbytné kroky „dál a výš“. Rutina má tendenci všechno „racionalizovat“ natolik, že „nahodilosti“ jsou co možná zcela vyloučeny – nahodilost je pro rutinu vždy chybou, omylem, nedopatřením, ba proviněním. Jenže rutina znamená také jakousi setrvačnost a tím vyloučení změny, i změny k lepšímu. Proto je principiálně důležité ustavit a kontrolovat potřebné nástroje, které nám umožní rozpoznávat a sledovat, kdy je důležité některé přístupy a postupy zachovávat (a neporušovat), ale kdy je naopak důležité určité zaběhané způsoby upravovat, měnit a eventuálně dokonce zakládat na nových principech či ustanovovat pro to náležité nové typy praxe.

(Praha, 180121-1.)